

Ìwé Dániẹ̀lì - Nọmbà Ọ̀kan Ọ̀gọ̀rùn-ún àti Mọ̀kànlẹ̀lọ̀gọ̀jì

Sí sí Itumọ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ Ìpadà Ipò Páápà àti Ààrẹ̀ Kejo náà Yẹ̀wò

Jeff Pippenger

2024-03-17

Lọ̀wọ̀lọ̀wọ̀ yí, a n wo àwọn àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ ti itàn náà pẹ̀kipeki gan-an, níbi tí ipò pòòpù ti padà sí orí itẹ̀ ayé gẹ́gẹ́ bí orí kejo, èyí tí ó jẹ ọ̀kan nínú àwọn orí méje. A n ẹ̀ bẹ̀ kí a lẹ̀ fara balẹ̀ dá àwọn àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ ti itàn náà mọ̀ dáadáa, nígbà tí ààrẹ̀ kejo, èyí tí ó jẹ ọ̀kan nínú àwọn ààrẹ̀ méje, mú idásílẹ̀ àwòrán ẹ̀ranko pòòpù náà ẹ̀. A ti bẹ̀rẹ̀ ọ̀sàrò wa lórí àwọn ọ̀títọ̀ wọ̀nyí pẹ̀lú Ọ̀kẹ̀ Kámẹ̀lì àti ojọ̀ ibi Hẹ̀rọ̀dù. Àwọn àpẹ̀júwe mímọ̀ méjèjì n sojú ọ̀fin Ojọ̀ Àikú tí n bọ̀ láipẹ̀ ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, èyí tí a tún sojú fún nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kànlẹ̀lọ̀gọ̀jì ti Danieli orí kọ̀kànlá.

Yòò sì wọ̀ ilẹ̀ ọ̀go náà pẹ̀lú, a ó sì bì sùbú ọ̀pọ̀ orílẹ̀-èdè: sùgbón àwọn wọ̀nyí yòò bọ̀ kúrò lówọ̀ rẹ̀, àní Edomu, àti Moabu, àti àwọn ẹ̀ni pàtàkì nínú àwọn ọ̀mọ̀ Ammoni. Danieli 11:41.

Ní ẹ̀sẹ̀ náà, ọ̀ba àròpò ti àríwá wọ̀ ilẹ̀ ológo náà. Ilẹ̀ ológo náà nínú itàn Ísírẹ̀lì àtijọ̀ ni ilẹ̀ Júdá, a sì sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gẹ́gẹ́ bí ilẹ̀ tí n sà̀n pẹ̀lú wàrà àti oyin, àti nítorí èyí, pẹ̀lú àwọn idí mǐràn, ni ó fi jẹ ológo. Ó jẹ ológo nítorí pé Kristi yàn Jerúsálẹ̀mù, ilú olú-ilú rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí ibi tẹ̀npilì Rẹ̀, àti gẹ́gẹ́ bí ilú tí Ó yàn láti fi orúkọ Rẹ̀ sí.

Láti ojọ̀ tí mo ti mú àwọn ẹ̀niyàn mi jáde kúrò ní ilẹ̀ Ejiḡbiti, ẹ̀mi kò yan ilú kankan nínú gbogbo àwọn ẹ̀yà Israẹ̀lì láti kọ̀ ilẹ̀ kan sí, kí orúkọ mi lẹ̀ wà níbẹ̀; bẹ̀ ẹ̀ni kò sì yan ọ̀kúnrin kankan láti jẹ̀ alákosó lórí àwọn ẹ̀niyàn mi Israẹ̀lì: Sùgbón mo ti yan Jerusalemu, kí orúkọ mi lẹ̀ wà níbẹ̀; mo sì ti yan Dafidi láti wà lórí àwọn ẹ̀niyàn mi Israẹ̀lì. 2 Kronika 6:5, 6.

Ilẹ̀ gidi ti Juda ni ilẹ̀ olá fún Ísírẹ̀lì àtijọ̀ gidi, àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ni ilẹ̀ Juda ní ti ẹ̀mí, ilẹ̀ olá fún Ísírẹ̀lì ọ̀de ọ̀nì ní ti ẹ̀mí.

“Nígbà tí ilẹ̀ náà tí Olúwa ti pèsè gẹ́gẹ́ bí ibi isádi fún àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀, kí wọ̀n lẹ̀ jòsìn fún Un gẹ́gẹ́ bí itónisónà ẹ̀rí-ọ̀kàn ara wọ̀n, ilẹ̀ náà tí a ti na apata Alágbára-lóòótọ̀ lórí rẹ̀ fún ọ̀pọ̀ ọ̀dún gígùn, ilẹ̀ náà tí Ọ̀lọ̀run ti ẹ̀ ojú-rere sí nípa síse é ní ibi ipamọ̀ ẹ̀sìn mímọ̀ ti Kristi,—nígbà tí ilẹ̀ náà yòò, nípasẹ̀ àwọn aṣọ̀fin rẹ̀, kọ̀ àwọn ilà̀nà Pùrótẹ̀sítàntì sílẹ̀, tí yòò sì fi ojú rere hàn sí ipẹ̀yindà Romu nípa fífí ọ̀wọ̀ bà ọ̀fin Ọ̀lọ̀run,—nígbà náà ni isẹ̀ ikeyin ti ẹ̀niyàn ẹ̀sẹ̀ yòò hàn gbangba.” Signs of the Times, June 12, 1893.

Lẹ̀yìn tí ọ̀ba àríwá èké sẹ̀gun ọ̀ba gúúsù (Ìṣọ̀kan Sovieti àtijọ̀), nínú ẹ̀sẹ̀ ogọ̀jì, ní ọ̀dún 1989, ó sì tẹ̀sìwájú láti sẹ̀gun ilẹ̀ ológo (Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà). Nínú ẹ̀sẹ̀ ogọ̀jì-ọ̀kan, ọ̀rọ̀ náà “àwọn orílẹ̀-èdè” jẹ ọ̀rọ̀ tí a fi kún un, kò sì péye pátápátá, nítorí pé ní àsikò ọ̀fin Ojọ̀ Àikú, “àwọn púpọ̀” tí a bì sùbú jẹ ẹ̀gbẹ̀ ẹ̀niyàn kan tí ó mọ̀ iyàtọ̀ tó wà lááárín Sábáàti ojọ̀ keje àti ojọ̀ oòrùn, kí ọ̀fin Ojọ̀ Àikú tó dé.

“Iyípadà Sábáàti ni àmì tàbí àpẹ̀júwe aṣẹ̀ ijo Róòmù. Àwọn tí, ní imọ̀ ibeèrẹ̀ aṣẹ̀ kẹ̀rin, yàn láti pa Sábáàti èké mọ̀ dípò ti ọ̀títọ̀, nípa bẹ̀ ẹ̀nì fí olá fún agbára náà, èyí tí ó jẹ pé nípasẹ̀ rẹ̀ nìkan ni a ti pa á láṣẹ̀. Àmì ẹ̀ranko náà ni Sábáàti Pápa, èyí tí ayé ti gbà gẹ́gẹ́ bíi ohun tí ó wà ní ipò ojọ̀

tí Olórun yàn.”

“Sùgbón àkókò láti gba àmì ẹranko náà, gégé bí a ti yàn án nínú àsoṭelẹ̀, kò tii dé. Àkókò idánwò kò tii dé. Àwọn Kristian tòótó wà nínú gbogbo ijọ, láiyọ̀ Ijọ Roman Kátólíkí sílẹ̀. Kò sí ẹnì tí a ó dá lẹ̀bì títí wọn yóò fí ní ìmọ̀lẹ̀ tí wọn yóò sì rí ojúṣe òfin kẹrin. Sùgbón nígbà tí àṣe náà bá ti jáde láti fí agbára mú ìsinmi ojọ̀ ìsinmi èké náà ṣiṣẹ̀, àti nígbà tí igbe ñlá angeli kẹta bá ti kilò fún èniyàn lòdì sí ijọsin ẹranko náà àti àwòrán rẹ̀, ilà iyàtò yóò farahàn kedere lááárín èké àti òtítító. Nígbà náà ni àwọn tí wọn sì n bá a lọ nínú irékojá yóò gba àmì ẹranko náà sí iwájú orí wọn tàbí sí ọwọ̀ wọn.”

“Pẹ̀lú ìṣiṣẹ̀ kánkán ni a n sún mọ̀ àkókò yìí. Nígbà tí àwọn ijọ Pírótèsítàntì yóò bá agbára ayé pọ̀ láti gbé ẹ̀sin èké ró, nítorí ìtakò rẹ̀ ni àwọn baba ñlá wọn farada inúnibini tó burú jùlọ, nígbà náà ni a ó fí olá-àṣe iṣọkan ijọ àti ipínlẹ̀ mú Sábáàti tí Pópù wá sí agbára. Ìpèyà orílẹ̀-èdè sí Olórun yóò wà, èyí tí yóò parí nikan nínú iparun orílẹ̀-èdè.” Bible Training School, February 2, 1913.

Èka àwọn “òpòlopò” tí a ó ṣubú nígbà òfin Ojọ̀-ìsinmi tí n bọ̀ láipẹ̀, ni àwọn tí a ó mú jiyà gégé bí idáhùn wọn sí ìmọ̀lẹ̀ Ojọ̀-ìsinmi, èyí tí í ṣe ìmọ̀lẹ̀ tí a fí fún àkókò náà, èyí tí í ṣe ibi yíyípadà, àti ipónjù nínú itàn ijọ̀ àti ti àwọn orílẹ̀-èdè pẹ̀lú. Èka náà ni ijọ̀ Adventismu Laodikia tí ó ti dé òpin irin-àjò wọn nínú aginjù iṣòtẹ̀. Ibẹ̀ ni a ti máa tú wọn jáde kúrò ní ẹnu Oluwa títí láé. Adventismu Laodikia ni àwọn tí a pè sí ìmọ̀lẹ̀ ángẹ̀lì kẹta, yálá ní Kadesi àkókò nínú itàn ọ̀dún 1844 sí 1863, tàbí ní Kadesi kejì nínú itàn ọ̀dún 2001 sí òfin Ojọ̀-ìsinmi.

Ó sì wí fún un pé, Òré, báwo ni iwọ̀ ṣe wólé síhìn-in láíní aṣò ìgbéyàwó? Ó sì dáké patapata. Nígbà náà ni ọ̀ba wí fún àwọn iránṣe pé, Ẹ̀ dì í ní ọ̀wọ̀ àti ní ẹ̀sẹ̀, kí ẹ̀ sì mú un kúrò, kí ẹ̀ sì jù ì sínú òkùnkùn ọ̀de; níbẹ̀ ni ẹ̀kún àti ipayín eyín yóò gbé wà. Nítorí òpòlopò ni a pè, sùgbón diẹ̀ ni a yàn. Mátíù 22:12–14.

Ohùn angeli kẹta, yálá ní ọ̀dún 1844, tàbí 2001, jẹ̀ ipè sí ìgbéyàwó. “Òpò” àwọn tí a bì ṣubú ní àkókò òfin Àìkú, ni “òpò” wònyẹn tí wọn kọ̀ aṣò ìgbéyàwó ọ̀dodo Kristi, tí wọn sì dípò bẹ̀ẹ̀ di apá kan nínú ẹ̀gbé ìgbéyàwó àwọn ọ̀ba mẹ̀wàá sí àgbèrè Romu. Nítorí ìgbéyàwó yẹn, èniyàn lè pa aṣò ara rẹ̀ mọ̀, nítorí gbogbo ohun tí wọn nilò láti mú ẹ̀gàn wọn kúrò ni pé kí a máa pè wọn ní orúkọ-idílẹ̀ àgbèrè náà tí n jẹ̀ ọ̀ba lórí àwọn ọ̀ba mẹ̀wàá.

Ní ojọ̀ náà, obinrin méje yóò di ọ̀kùnrin kan mú, wọn á sì wí pé, Awa yóò máa jẹ̀ ọ̀unjẹ̀ tiwa, a ó sì máa wọ̀ aṣò tiwa: kí a kàn jẹ̀ kí a máa jẹ̀ orúkọ rẹ̀ ni, kí a lè mú ẹ̀gàn wa kúrò. Isaiah 4:1.

Wọn ṣubú nínú idánwò ọ̀unjẹ̀ àkókò, nítorí wọn yàn láti jẹ̀ àkàrà tiwọn, dípò àkàrà ọ̀run. Wọn ṣubú nínú idánwò kejì níbi tí wọn ti yẹ̀ kí wọn yin Olórun lógo nípa fífí iwà rẹ̀ hàn, sùgbón dípò bẹ̀ẹ̀ wọn yàn láti wọ̀ aṣò tiwọn. Wọn ṣubú nínú idánwò àfihàn kẹta, nítorí wọn fí orúkọ (iwà) ẹranko náà hàn, nítorí wọn yàn láti kọ̀ orúkọ (iwà) Kristi. Ète tí Nimrodu fí kọ̀ ilú kan (ipínlẹ̀), àti ilé-ọ̀ba gíga kan (ijọ̀), nínú itókasi àkókò sí Babiloni, ni pé kí ó lè ṣe orúkọ̀ fún ara rẹ̀.

Wọn sì wí pé, Ẹ̀ wá, ẹ̀ jẹ̀ kí a kọ̀ ilú kan fún ara wa, àti ilé-iṣọ̀ kan, èyí tí òkè rẹ̀ yóò dé ọ̀run; kí a sì sọ̀ orúkọ̀ di tiwa, kí a má̀ bàa túkà sí gbogbo ojù ilẹ̀. Genesisi 11:4.

Orúko jẹ àmì iwà, àti iwà àsoṭelẹ̀ ti ẹranko kejo, tí ó jẹ ti àwọn méje náà, ni iṣẹ́dà alápá méjì ti àpapọ̀ Ijo (ilé-iṣò) àti Ìpínlẹ̀ (ilú). Nínú iṣòro ojò ikeyin, èniyàn yóò yà ara wọn sí ẹ̀ka méjì.

“Ìṣòrí méjì péré ni ó lè wà. A ti fi ààmì pátó samọ̀omọ̀ sára ẹgbé kọ̀ọkan, yálà pẹ̀lú èdidi Olórùn aláàyè, tàbí pẹ̀lú ààmì ẹranko náà tàbí ère rẹ. Omọkùnrin àti omọbinrin Ádámù kọ̀ọkan yàn yálà Kristi tàbí Barabbasi gégé bí olórí rẹ. Gbogbo àwọn tí ó sì fi ara wọn sí apá àwọn aláìṣòótó n dúrò lábé àsíá dúdú Satani, a sì ka wọn sí ẹni tí n kọ Kristi sílẹ̀, tí wọn sì n fi í lò ní ẹ̀gàn. A ka wọn sí ẹni tí wọn mọ̀omọ̀ n kàn Olúwa iyè àti ògo mọ̀ àgbélébùú.” Review and Herald, January 30, 1900.

Ẹgbé kan yóò sojú àwòrán ẹranko náà, ẹgbé keji sì yóò sojú àwòrán Kristi. Ẹgbé kan yóò wọ aṣọ igbéyáwó Kristi, ẹgbé keji sì yóò wọ “aṣọ tiwọn fúnra wọn.” Ẹgbé kan yóò máa jẹ oúnjẹ ọrun, ẹgbé keji sì yóò máa jẹ “àkàrà tiwọn fúnra wọn.” Ẹgbé tí n jẹ àkàrà tiwọn fúnra wọn, tí wọn sì di aṣọ tiwọn fúnra wọn mú, n sojú “òpòlopò” tí a pè nípa ohùn angẹli kẹta, wọn sì ni “òpòlopò” tí a ṣubú lulẹ̀ nígbà òfin Sunday tí n bọ láipẹ̀. Igbiyànjú wọn láti rà ipò isonù wọn padà nígbà tí a bá fi iwà wọn hàn ní àkókò ipènijá òfin Sunday, ni irètí èké pé bí wọn bá lè gba orúko panságà Romu, pé síṣe bẹ̀e yóò mú “ẹ̀gàn” wọn kúrò.

Ní àkókò náà, àwọn diẹ̀ tí a yàn ni a gbé sókè gégé bí àsíá àwọn ẹgbèrún m̀erínlélógójì ọ̀kẹ̀ m̀erínlélógórin [144,000], àti nígbà náà sì tún wà ẹgbé m̀íràn nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kàn�élógójì tí ó sì “bọ” lówó ọ̀ba àríwá èké náà. Ọ̀rọ̀ Heberu tí a túmọ̀ sí “bọ,” nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kàn�élógójì, túmọ̀ sí bíbọ̀ bí ẹni pé nípasẹ̀ iyònda, àti itumọ̀ náà n gbé èrò náà kalẹ̀ pé ẹni n di oṣẹ̀ ní inú omi, àti nítorí iyònda oṣẹ̀ náà, ó yọ kúrò ní ọ̀wọ̀ rẹ. Àkópọ̀ pàtàkì nínú itumọ̀ ọ̀rọ̀ náà, nígbà tí a bá lò ó nínú èdè Heberu, ni pé ohunkóhun tí ó bá bọ̀ ni ohun kan tí, kí ibọ̀ náà tó ṣelẹ̀, ti wà lábé àkóso ohun tí ó bọ̀ kúrò lówó rẹ̀.

Nínú ẹ̀sẹ̀ kọ̀kàn�élógójì, àjọṣepọ̀ m̀etalọkan ti ejo òlá náà, ẹranko náà àti wòlì èké náà ni a mú ṣẹ.

“Àwọn Pùròtèsítántì ti Orílẹ̀-Èdè Amérikà yóò jẹ àkókó nínú fifi ọ̀wọ̀ wọn kojá ojú àfonífojì láti di ọ̀wọ̀ Ẹ̀mí-Ìbánisọ̀rọ̀ mú; wọn yóò na ọ̀wọ̀ kojá orí ọ̀gbun láti bá agbára Róòmù lówó; àti lábé ipa iṣọkan m̀etẹ̀eta yìi, orílẹ̀-èdè yìi yóò tò pẹ̀lú iṣisẹ̀ Róòmù ní fifi ẹ̀sẹ̀ tẹ̀ ẹ̀tọ̀ ẹ̀rí-ọ̀kàn mọ̀lẹ̀.” The Great Controversy, 588.

Nígbà tí Orílẹ̀-Èdè Amérikà bá darapọ̀ mọ̀ Àjọ̀ Ìparapọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè, àti pápàsì nípa òfin Ojọ̀-Ìsinmi, ẹgbé àwọn èniyàn kan wà tí wọn ti wà tẹ̀lẹ̀ rí ní ọ̀wọ̀ pápàsì, tí wọn sì “sá” kúrò ní ọ̀wọ̀ ọ̀ba àròso ti àríwá. Àwọn èniyàn wònyí ti wà tẹ̀lẹ̀ lábé idimọ̀ agbára pápà. Àwọn èniyàn wònyí ni a sojú fún ní ayeyẹ̀ ojọ̀-ibí Héródù nípasẹ̀ Johanu Onítẹ̀bomi, ẹni tí ó wà nígbà náà ní igbèkùn àwọn túbù Róòmù, tí ó n retí ikú tàbí idásílẹ̀. Ẹgbé èniyàn tí ó sá kúrò nínú igbèkùn pápàsì nígbà òfin Ojọ̀-Ìsinmi, ni a sojú fún nípasẹ̀ ẹ̀yà m̀eta, nítorí náà wọn sì ṣàmì iṣẹ́dápọ̀ onípele-m̀eta ti Bábílóni òde-òní.

Ní àkókò gan-an náà, ohùn keji ti Ifihàn orí kejilá [18], n pe àwọn èniyàn wònyen láti sá jade kúrò ní Babiloni, kí wọn má bàa ní ipa nínú àwọn idájọ̀ rẹ̀ tí yóò bèrẹ̀ nígbà náà. Ohùn keji náà, ni ohùn Kristi, ṣùgbón ó dúrò fún ohùn ẹgbèrún lónà ọ̀gòrùn-ún m̀erínlélógójì tí wọn n kẹ́de ihìn iṣẹ̀ angẹli kẹta nígbà náà pẹ̀lú ohùn òlá. Nígbà tí àwọn tí ó bọ̀ kúrò lówó náà bá bọ̀ kúrò lówó rẹ̀ (àmì itẹ̀riba), wọn bọ̀ kúrò lówó ọ̀ba àríwá èké náà, wọn sì nígbà náà rí ọ̀wọ̀ ọ̀ba àríwá tòótó.

Lóri Òkè Kámèli ni a ti pa àwọn wòlù Báálì, àti gégé bí òrìṣà èké akọ tí wọn dúró fún, wọn ṣàpeṣere Ìpínlẹ̀, àti àwọn wòlù Ásítaróti ṣàpeṣere Ìjọ. Èlìjà pa àwọn wòlù Báálì, nípa bèè ní fi òpin ìjọba kẹfà hàn, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èsìn Pùròtèsítàntì tí ó ti ṣòtẹ̀, gégé bí Sálómè ṣe ṣàpeṣere rẹ̀, ṣì wà ní aṣojú. Sálómè, Pùròtèsítàntì tí ó ti ṣòtẹ̀, gégé bí Sálómè, tan Hẹròdù jẹ, àti àwọn ọba mẹwàá fara mọ ara wọn láti wọ inú àjọṣepò Ìjọ àti Ìpínlẹ̀ pẹ̀lú orí kejo, ẹni tí ó jẹ̀ ti àwọn orí méje. Sálómè ni ẹni tí Hẹròdù alágbèrè ibátan n fẹ́kúfẹ́ nínú ọkàn rẹ̀.

Sùgbón mo wí fún yín pé, ẹnikẹni tí ó bá n wo obinrin láti fẹ̀ràn rẹ̀ ní ifẹ́kúfẹ́, ó ti bá a ṣe paṣágà telẹ̀ nínú ọkàn rẹ̀. Mátíù 5:28.

Ifẹ́kúfẹ́ ibálòpò aláímọ̀ tí ó ní nínú ọkàn Hẹròdù so ara wọn pọ̀ mọ ara wọn nínú ọkàn rẹ̀, nítorí náà ó sì di ara kan pẹ̀lú Sálómè.

Nítorí náà ni ọkùnrin yóò fi bàbá rẹ̀ àti iyá rẹ̀ sílẹ̀, yóò sì dà pọ̀ mọ aya rẹ̀: àwọn méjèjì yóò sì di ẹran ara kan. Jẹnẹ́sìsì 2:24.

Ní ayeye ojọ-ìbí Hẹròdù, Hẹròdù àti Sálómé di ọkan, Hẹròdù náà, ẹni tí a fi Ahábù ṣàpeṣere rẹ̀, sì ni olóri àwọn ọba mẹwàá ti ìjọba àríwá. Ní òfin Àikú tí yóò dé láipẹ̀ yí, ìjọba kẹfà ti ẹranko ilẹ̀-ayé dópín nígbà tí àwọn iwo tí wọn ti di iwo kan ṣoṣo tí ó dúró fún idapọ̀ àwọn iwo Ìjọ àti Ìpínlẹ̀ (àwòrán ẹranko náà), ni Èlìjà pa. Nígbà náà ni Sálómé tan Hẹròdù jẹ, ó sì di ọkan pẹ̀lú rẹ̀, ó sì yí i léro padà láti fi ààbò ìjọba rẹ̀ (Ìpínlẹ̀ káàkiri ayé) fún iyá rẹ̀ (Ìjọ káàkiri ayé). Ní báyi, Sálómé ti gba àkóso lóri Ahábù àti àwọn ẹyà rẹ̀ mẹwàá, nítorí àwọn ọba mẹwàá náà fara mọ ara wọn ní ifẹ́kúfẹ́ kan.

Àwọn iwo mẹwàá tí iwo rí sì ni ọba mẹwàá, tí wọn kò tii gba ìjọba rí; sùgbón wọn yóò gba agbára gégé bí ọba fún wákàti kan pẹ̀lú ẹranko náà. Èwẹ̀, èrò kan náà ni wọn ní, wọn yóò sì fi agbára àti ipá wọn fún ẹranko náà. Ifihàn 17:12, 13.

Ẹranko tí wọn fi agbára àti ipá wọn lé lóri ni ẹranko tí paṣágà náà gùn lé. Ẹranko náà dúró fún iwà àpẹ̀júwe ti ère náà, èyí tí í ṣe àpapọ̀ Ìjọ àti Ìpínlẹ̀, pẹ̀lú obinrin náà (Ìjọ) ní ìṣàkóso ibáṣepọ̀ náà, nítorí pé ó jẹ̀ ìgbéyàwó Látìn, níbi tí orúkọ idílẹ̀ fi jẹ̀ orúkọ iyàwó, àti níbi tí obinrin náà ti n ṣàkóso lóri ọkùnrin náà, nínú ìṣòtẹ̀ sí ibáṣepọ̀ ìgbéyàwó tòótó.

Ó sì wí fún obinrin náà pé, Èmi yóò pọ̀ sí i gidigidi irora rẹ̀ àti oyún rẹ̀; nínú irora ni iwo yóò máa bí ọmọ; ifẹ̀ rẹ̀ yóò sì máa tọ̀ sí ọdọ̀ ọkọ rẹ̀, òun yóò sì máa jọba lóri rẹ̀. Jẹnẹ́sìsì 3:16.

Àwọn ọba mẹwàá náà ní imọ̀ràn kan náà, àti ọkàn kan náà.

“Ifihàn 17:13–14 ni a fa yọ. ‘Èrò kan ni àwọn wònyí ní.’ Idè àjọṣe agbáyé yóò wà, ibámu nílá kan ṣoṣo, àjọṣepọ̀ àwọn agbára Satani. ‘Wọn yóò sì fi agbára àti ipá wọn fún ẹranko náà.’ Báyi ni agbára aláṣe-láìlòdì, onínílára sí òmìnira èsìn, òmìnira láti sin Olórùn gégé bí itósónà ẹ̀rí-ọkàn ṣe n dari, ṣe farahàn, gégé bí ipá yẹn náà ti farahàn nípasẹ̀ ìjọ papacy, nígbà tí, ní ayé àtijó, ó ṣe inúnibini sí àwọn tí wọn ní ìgboya láti kọ̀ láti bá àwọn àṣà isin àti àwọn ayeye èsìn Romanism mu.”

“Nínú ogun tí a ó jagun ní àwọn ojọ̀ ikeyin, gbogbo agbára ibàjẹ̀ tí ó ti ṣòtẹ̀ kúrò nínú ìṣòtító sí òfin Jèhófà ni a ó so pọ̀, ní itakò sí àwọn èniyàn Olórùn. Nínú ogun yí, Sábàti òfin kerin yóò jẹ̀

kókó pàtàkì tí òràn yóò dojú kọ; nítorí nínú òfin Sábàtì ni Olùfúnni-ní-Òfin òlá nàà ti fi ara Rẹ̀ hàn gẹ́gẹ́ bí Èlédàá àwọn ọ̀run àti ayé.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 983.

Àwọn ọ̀ba mẹ̀wàá, tí Áhábù, tàbí Hẹ̀rọ̀dù, jẹ́ aṣáájú wọn, ni Sálómè, ọ̀mọ̀bínrín Hẹ̀rọ̀díà, ti tan jẹ. Ìṣòkan Àwọn Orílẹ̀-Èdè, tí Sálómè—èsìn èké ti Pùrótésítàntì apẹ̀yíndà—tan jẹ ní àkókò òfin Ọ̀jọ̀-Àìkú, àti eni tí ó ti jẹ́ iṣẹ́ kẹ́fà tẹ̀lẹ̀ nínú àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì, gba àkóso iṣẹ́ àwọn ọ̀ba mẹ̀wàá, tí gbogbo wọn fara mọ́ láti fi idajì iṣẹ́ wọn fún èsìn Kátólíikì. Wọn se ipinnu yí ní ifòkànbalẹ̀ pátápátá, nítorí gbogbo àwọn ọ̀ba ni iṣẹ́ àdẹ̀tẹ̀lẹ̀ Sálómè ti tan jẹ. Wọn fara mọ́ láti fi agbára ìṣòkan wọn sínú iṣẹ́ pípa àwọn tí a sojú fún nípasẹ̀ Jòhánù Oníbatisí.

Èranko nàà (Àjọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè) wà lábẹ̀ ìṣàkóso ọ̀ba àgbà kan (ọ̀mọ̀bínrín Jesebeli). Jesebeli ti darí ọ̀mọ̀bínrín rẹ̀ láti bèrẹ̀ ibásepo panṣágà àti ibálòpò èjẹ̀ pẹ̀lú Hẹ̀rọ̀du àti àwọn ọ̀ba mǐràn, nítorí ọ̀un ni iyá àwọn àgbèrè. Ọ̀un ni aláṣekúṣe tí n ta ọ̀mọ̀bínrín ara rẹ̀. Hẹ̀rọ̀du, Ahabu àti Àjọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè ni wòlì èké tòn jẹ, eni tí í se Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà. Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà dáwọ̀ jíjẹ́ iṣẹ́ kẹ́fà dúró nígbà tí wọn pa àwọn wòlì Baali, àwọn wòlì Ashtaroth (Salome) sì di agbára ìṣàkóso iṣẹ́ keje lẹ̀ṣẹ̀kẹ̀ṣẹ̀, bí ó ti n se àdàkọ̀ nínú ayé ohun tí ó ṣeṣe se ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà.

Èranko nàà ni àwọn ọ̀ba tí wọn wà nínú àjọṣe pẹ̀lú ọ̀mọ̀bínrín àgbèrè nàà, àgbèrè nàà sì ni obínrín tí n ṣàkóso lórí èranko nàà. Jẹ̀sù fi ibèrẹ̀ ohun kan ṣàpẹ̀júwe ọ̀pin ohun kan. Gẹ́gẹ́ bí àpẹ̀júwe àwọn iṣẹ́ méjọ̀ nínú Ìfihàn orí kẹ̀tálá-dín-lógún se tú àwọn iṣẹ́ méjọ̀ nínú Dániẹ̀lì orí keji sílẹ̀, bèẹ̀ ni èranko nàà àti obínrín tí ó jókòò lórí èranko nàà n tú ọ̀títọ̀ mǐràn ti àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ sílẹ̀, èyí tí ó dá lórí pé àkókó n sojú fún ikeyin.

Ìfihàn orí kẹ̀tádínlógún ni itọ́kasí ikeyin sí àwọn iṣẹ́ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì, nítorí nàà ó béèrè pé Dániẹ̀lì orí keji, tí ó jẹ́ itọ́kasí àkókó sí àwọn iṣẹ́ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì, gbọ̀dọ̀ pẹ̀lú, nípa dandan àṣọ̀tẹ̀lẹ̀, ṣàfihàn àwọn iṣẹ́ méjọ̀, lára èyí tí iṣẹ́ keje ti wà nínú méje nàà. Bákan nàà pẹ̀lú, idájọ̀ obínrín nàà àti èranko tí ó gun lé lórí nínú orí kẹ̀tádínlógún, gbọ̀dọ̀ jẹ́ asojú nínú idájọ̀ àkókó ti àgbèrè nàà ní ọ̀dún 1798.

Ní ibèrẹ̀ orí kẹ̀tálá-dín-lógbòn, àngẹ̀lì nàà so fún Johanu pé ọ̀un yóò fi idájọ̀ àgbèrè òlá nàà hàn án, àti ti èranko tí ó gun lé lórí. Ìgbà àkókó tí a dá àgbèrè nàà lẹ́jọ̀ ni a ti lóye rẹ̀ dáadàa gẹ́gẹ́ bí ọ̀dún 1798 nígbà tí ipò pòòpù gba ọ̀gbẹ́ ikú rẹ̀, tí àkókò ọ̀pin sì dé. Síbẹ̀, nígbà tí a bá sojú “àkókò ọ̀pin” kan nínú itàn àṣọ̀tẹ̀lẹ̀, àwọn àmì-itòsónà méjì maa n wà nígbà gbogbo tí a fi èniyàn ṣàpẹ̀rẹ̀ wọn. Ìbí Áróni àti arákúnrín rẹ̀ Mósè ni àkókò ọ̀pin nínú itàn yẹn. Àwọn àmì-itòsónà méjèèjì wònyí jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ ibí Johanu Oníbaptísí, àti oṣù mẹ́fà léyìn nàà ti ègbòn iyá rẹ̀ Jẹ̀sù, nípa bèẹ̀ sí samisi àkókò ọ̀pin fún itàn nàà. Ní ọ̀pin ìgbẹ̀kùn ọ̀dún aádòrin nàà, èyí tí ó jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ àkókò ọ̀pin ní 1798, Dáriúsi àti ọ̀mọ̀ arákúnrín rẹ̀ Kúrúsi ni àwọn àmì-itòsónà méjì ti àkókò ọ̀pin. Pò, wọn jẹ́ àpẹ̀rẹ̀ Reagan àti Bush àkókó, nínú àkókò ọ̀pin ọ̀dún 1989.

Ní ọ̀dún 1798, èyí tí ó jẹ́ àkókò ọ̀pin nígbà tí a tú iwé Dániẹ̀lì sílẹ̀ nínú itàn àwọn Millerite, ni a fi dá ikú àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ ti apá ìṣelú èranko Kátólíikì mọ̀. Gẹ̀nẹ̀ràlì Berthier ti Napoleon wọ inú Vatican títi lo, ó mú pòòpù, ó sì parí àṣe ìṣelú èranko Kátólíikì nàà. Ní ọ̀dún kan léyìn nàà, ní 1799, obínrín nàà tí ó ti gun èranko nàà kojá àwọn ọ̀rúndún, tí pòòpù ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀, kú ní ìgbẹ̀kùn. Idájọ̀ àgbèrè nàà ní pẹ̀lú idájọ̀ lórí èranko tí ó lò láti ṣàkóso àwọn orílẹ̀-èdè. Ìfihàn orí kẹ̀tádínlógún fi hàn mejejeji idájọ̀ èranko nàà, àti àgbèrè nàà pẹ̀lú, eni tí n ṣàkóso lórí tí ó sì gun orí èranko nàà.

“Àgbáyé kún fún ijì líle, ogun, àti iyapa. Síbè, lábè orí kan—agbára pòòpù—àwọn èniyàn yóò ṣòkan láti tako Ọlórún nínú ẹnìkan àwọn ẹlẹ́rìí Rẹ̀.” Testimonies, volume 7, 182.

Orí kejọ, èyí tí í ṣe ọkan nínú àwọn méje náà, ni agbára pàápàá tí n jọba lórí ẹranko tí a dá pọ̀ mọ̀ àwọn ọba mẹwáá tí ọmọ̀bínrín àgbèrè tí ó gun ẹranko náà n ṣàkóso. Àwọn ilànà ipilẹ̀ tí i jọba kejọ náà, èyí tí í ṣe ọkan nínú àwọn méje, gbọdọ̀ farahàn nínú ààrẹ̀ kejọ àti ẹni ikẹyìn, ẹni tí í ṣe ọkan nínú àwọn ààrẹ̀ méje náà, nígbà tí a bá dá àwòrán ẹranko náà sílẹ̀ nínú Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà. Àpapọ̀ àwọn iwo apẹyìndà tí ìṣẹ̀lú Olómìnira àti tí Pùrótẹ́sítàntì gbọdọ̀ ní “orí” kan tí yóò jọba lórí àwòrán ẹranko náà, àti alákosó náà yóò jẹ̀ apanirun aláilẹgbé.

A ó tẹ̀síwájú nínú ikẹkọ̀ọ̀ yí nínú àpilẹ̀kọ̀ tó kàn.

Orin tàbí Sáàmù ti Asafu. Má ṣe dákẹ̀, iwọ Ọlórún; má ṣe pa ara rẹ̀ mọ̀, má sì ṣe dúró jẹ́, iwọ Ọlórún. Nítorí, kiyèsì i, àwọn ọ́tá rẹ̀ n dá ariwo sílẹ̀: àwọn tí ó kóríira rẹ̀ sì ti gbé orí sókè. Wọn ti fi ọgbón àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ gbímọ̀ sí àwọn èniyàn rẹ̀, wọn sì ti bá ara wọn rò pọ̀ sí àwọn ẹni ikẹkọ̀ rẹ̀. Wọn ti wí pé, Ẹ wá, kí a sì ké wọn kúrò kí wọn má bàa jẹ̀ orílẹ̀-èdè mọ̀; kí a má bàa rántí orúko Israẹli mọ̀. Nítorí wọn ti fi ọkàn kan soṣo gbímọ̀ pọ̀; wọn ti dá àjọṣepọ̀ sí ọ: àwọn àgọ̀ Edomu, àti àwọn Iṣmaeli; Moabu, àti àwọn Hagareni; Gebali, àti Amoni, àti Amaleki; àwọn Filistini pẹ̀lú àwọn olùgbé Tairi; Assuri pẹ̀lú darapọ̀ mọ̀ wọn: wọn ti ràn àwọn ọmọ̀ Loti lọwọ̀. Sela. Sáàmù 83:1–8.